

Toespraak door de Commissaris der Koningin in de Provincie Limburg, Mr. B.J.M. Baron van Voorst tot Voorst, bij gelegenheid van de opening van het symposium "De Wijzen en Verstandigen Schaap Herder" op 26 juni 1998 in het Gouvernement te Maastricht.*

Dames en Heren,

Met genoegen heet ik u van harte welkom in het Gouvernement op het symposium "De Wijzen en Verstandigen Schaap Herder." De ondertitel van dit symposium "De betekenis van een kudde Mergellandschapen voor het behoud en het herstel van de natuur in Limburg" geeft echter denk ik meer aan over de inhoud van het symposium.

Het centrale thema van vandaag is immers "begrazingsbeheer." Deze vorm van natuurbeheer wordt door zowel de provincie Limburg als het Natuurhistorisch Genootschap - de organisatoren van dit symposium en de bijbehorende tentoonstelling - ieder op zijn eigen manier gestimuleerd. Wanneer u naar buiten kijkt ziet u al meteen een voorbeeld van een terrein waar extensieve begrazing wordt toegepast en waaraan de provincie Limburg actief heeft meegewerkt, de Kleine Weerd.

De plannen voor de Grensmaas en de voorbeeldterreinen voor natuurontwikkeling in het Maasdal en langs beken zijn hier eveneens voorbeelden van. Het Natuurhistorisch Genootschap was hierbij vooral betrokken doordat vrijwilligers deze terreinen hebben onderzocht op het voorkomen van natuurwaarden. De vele publicaties, met name themanummers van het Natuurhistorisch Maandblad, hebben deze vorm van natuurbeheer gepopulariseerd. De provincie juicht dit uiteraard toe.

Nog een ander voorbeeld waaruit blijkt dat de provincie extensieve begrazing een warm hart toedraagt is de Schaapscompagnie Mergelland. In het kader van gebiedsgericht beleid heeft de provincie in 1997 een ton subsidie verstrekt aan de Schaapscompagnie voor de opbouw van een kudde Mergellandschapen, de bouw van een stal en het plegen van natuur en milieu-educatie. Leuk bijkomend element is dat de Schaapscompagnie niet alleen zorgt voor begrazing van natuurterreinen en wegbermen, maar inmiddels ook een toeristische attractie vormt.

Dames en Heren,

Het stimuleren van extensieve begrazing is een onderdeel van het provinciale natuurbeleid. Momenteel wordt ambtelijk een nieuwe beleidsnota Natuur voorbereid die nog deze Statenperiode zal worden vastgesteld. Over een paar nieuwe onderwerpen die in deze beleidsnota zullen worden opgenomen kan ik nu alvast een tipje van de sluier oplichten.

Voor natuurbeheer zal een nieuw provinciaal subsidiestelsel worden ingevoerd. Het nieuwe systeem is gebaseerd op resultaatbeloning, dat wil zeggen dat betaald wordt voor behaalde natuurdoelen, die vooraf geformuleerd zijn. Ook particulieren zullen worden gestimuleerd om bos- en natuurterreinen natuurvriendelijk te beheren.

Daarnaast zal het beleid ten aanzien van bedreigde soorten geïntensiveerd worden. Samen met LNV zal projectmatig aan soortenbescher-

ming worden gewerkt. Voor een deel gebeurt dit overigens al, bijvoorbeeld in het Mergelland waar de stichting IKL systematisch bezig is met bescherming van bedreigde soorten in het kader van het ROM-project.

Vernieuwend is voorts het provinciale initiatief voor een onderzoek naar de mogelijkheden voor introductie van het Edelhert in Limburg. Deze soort vormt een belangrijke schakel in de begrazing van natuurlijke ecosystemen, maar ontbreekt op dit moment in onze provincie. Het Edelhert zou bijvoorbeeld in Nationaal Park de Hamert of het Meinweggebied kunnen worden geïntroduceerd.

Dames en Heren,

Terug naar de orde van de dag: het begrazingsbeheer en natuurlijk het Mergellandschap. In dit kader zou ik graag mijn waardering willen uitspreken voor de heer Hillegers die niet alleen de initiator is van dit symposium en deze tentoonstelling, maar die een pioniersrol heeft gespeeld in het promoten van begrazingsbeheer met Mergellandschapen. Dit schapenras was bijna uitgestorven, maar is dankzij de activiteiten van de heer Hillegers behouden gebleven. Saillant detail hierbij is dat dit typisch Limburgs product niet alleen gebruikt wordt bij het beheer van natuurterreinen, maar ook de dis verrijkt van menig Limburgs toprestaurant! Het feit dat de heer Hillegers de prestigieuze Heimans en Thijssse prijs heeft ontvangen voor zijn grotendeels onbezoldigde werk zegt denk ik meer dan voldoende. De heer Hillegers heeft nationale en internationale deskundigen op het gebied van natuurbeheer bereid gevonden u vandaag toe te spreken. Aan deze sprekers geef ik nu dan ook graag het woord.

Tot slot wens ik u een aangenaam en leerzaam verblijf in ons Gouvernement toe.

Mr. B.J.M. Baron van Voorst tot Voorst

NOOT

* Alleen het gesproken woord telt.

Henk Hillegers met kudde Mergellandschapen op de Bemelerberg (foto: B. Graatsma).